

Téma této práce je úloha času v literárních narativních textech. Jedná se tedy o téma z oblasti textové lingvistiky, kde je základem studia text samotný, v našem případě literární narativní text. Práce je rozdělena do tří větších celků, první dvě části jsou teoretické, třetí praktická. V první části podáváme přehled teorií týkajících se jednotlivých výpovědních plánů. Druhá část je věnována problematice narativního textu a vyprávěče a třetí, praktická část, se zabývá rozboru literárních narativních textů. Toto téma jsme zvolili proto, že seznámení s těmito teoriemi může čtenáři odhalit při četbě literárního díla některé polohy, které by mu jinak mohly uniknout, a naopak jejich znalost mu může umožnit hlubší a bohatší prožitek z četby.

Role času v literárním narativním textu je zásadní při vytváření jednotlivých výpovědních plánů, proto jsme se v první části naší práce zaměřili na popis lingvistických teorií zabývajících se touto problematikou. Nejprve popisujeme teorii E. Benvenista, v následující kapitole J.-M. Adama, a nakonec D. Maingueneaua a jeho dělení na aktuální a neaktuální výpovědní plán. Na závěr zmiňujeme také pojetí H. Weinricha, který se zabývá jednotlivými časy. Ve druhé části práce se zabýváme problematikou narativního textu, vyprávění a vyprávěče, která je při rozboru literárního textu neoddělitelná od úlohy jednotlivých výpovědních plánů. V prvních dvou kapitolách popisujeme pojetí G. Genetta, v následujících dvou pak pohled P. Charaudeaua. Ten v podstatě Genettovu teorii dále rozvíjí a zabývá se kromě možných statutů vyprávěče i jeho různými identitami.